

Litewska Izba Adwokacka: kara dyscyplinarna za nienawistny wpis wobec litewskiego Polaka

kurierwilenski.lt/2025/01/01/litewska-izba-adwokacka-kara-dyscyplinarna-za-nienawistny-wpis-wobec-litewskiego-polaka/

January 1, 2025

Czytaj również...

Gazowa klęska Rosji. Mołdawia nagrodą pocieszenia?

Rocznica krwawego 13 stycznia 1991 roku. Mijają 34 lata od sowieckiej agresji na Litwę

Resort opieki zdrowia szuka rozwiązań, jak usprawnić dostęp do usług medycznych

28 grudnia 2023 r. litewski adwokat A. Remeikis opublikował na portalu Facebook (pod nazwą użytkownika „Remas Remeikis”) wpis, w którym wzywał Pana Jarosława Wołkonowskiego i jego rodzinę do opuszczenia Litwy, ponieważ „nie jest ona ich ojczyzną”.

Wpis adwokata był bezpośrednią reakcją na wyrok Sądu Konstytucyjnego Republiki Litewskiej dotyczący zapisu imion i nazwisk w dokumentach osobistych przy użyciu znaków diakrytycznych z alfabetu łacińskiego, które nie są używane w języku litewskim.

Pan Jarosław Wołkonowski był szczególnie zaangażowany w sprawę, walcząc o uznanie prawa mniejszości, co zdecydował się w obraźliwy sposób skomentować Remeikis, pisząc do Wołkonowskiego m.in.: „Litwa nie jest Twoją ojczyzną” oraz „proszę spakować swoje manatki, zabrać rodzinę i krewnych i wyjechać do Polski, zanim cierpliwość Litwinów się skończy”. Wypowiedzi te nie umknęły uwadze Europejskiej Fundacji Praw Człowieka, która reaguje na przypadki mowy nienawiści w przestrzeni medialnej i w dniu 16 stycznia 2024 r. zdecydowała się złożyć zawiadomienie w sprawie możliwości popełnienia przestępstwa przez adwokata.

Równolegle do postępowania karnego, 23 stycznia 2024 r. skierowano skargę do Litewskiej Izby Adwokackiej w związku z możliwym naruszeniem etyki zawodowej przez adwokata. Następnie 13 marca 2024 r. Rada Adwokacka podjęła decyzję o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatowi. Pierwsza rozprawa odbyła się w dniu 21 maja 2024 w obecności Pana Jarosława Wołkonowskiego i prawniczki reprezentującej EFHR, ale adwokat objęty postępowaniem się nie stawił. Nie brał on udziału także w kolejnych rozprawach Sądu Honorowego, nie usprawiedliwiając swojej nieobecności i nie składając przy tym wniosków o odroczenie.

12 grudnia 2024 r. Sąd Honorowy Litewskiej Izby Adwokackiej nałożył na A. Remeikisa karę nagany. W uzasadnieniu decyzji stwierdzono, że:

państwo nakłada na osoby wykonujące zawód adwokata szczególne standardy postępowania określone w aktach prawnych regulujących działalność samorządu adwokackiego i w zasadach etyki zawodowej;

tylko osobom o nienagannym postępowaniu zawodowym można powierzyć zadanie uczestnictwa w wymiarze sprawiedliwości, nieprzestrzeganie tych wymogów dyskredytuje zawód prawnika i obniża jego prestiż;

postępowanie adwokata nie może uchybiać jego osobistemu honorowi, prawości i uczciwości, zaś nieprzestrzeganie tych cnót prowadzi do braku zaufania publicznego do jego zawodu, jak i podważa autorytet całej adwokatury litewskiej jako instytucji obrony praw i wolności człowieka oraz jego uzasadnionych interesów;

zasady profesjonalnego postępowania wiążą adwokata zarówno w życiu zawodowym, jak i życiu prywatnym, dlatego ponosi on odpowiedzialność dyscyplinarną za zachowanie niezgodne z wymogami etyki adwokackiej, także w zakresie w jakim nie jest ono związane z wykonywaniem czynności zawodowych;

wolność do swobodnego wyrażania poglądów kończy się tam, gdzie wykorzystywana jest w celu podżegania do nienawiści narodowej, przemocy i dyskryminacji, co wynika z litewskiej Konstytucji oraz Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności;

z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wynika, że konieczne jest zakazanie i karanie wszystkich form wypowiedzi, które promują, podżegają lub usprawiedliwiają nienawiść opartą na nietolerancji – takie idee wyłączone są spod ochrony wolności opinii.

W zakresie wypowiedzi adwokata stwierdzono, że:

przekraczały one granice wolności słowa, były obraźliwe dla skarżącego i posiadały cechy mowy nienawiści — stwierdzenia „Litwa nie jest Twoją ojczyzną” oraz „proszę spakować swoje »manatki« – zabrać rodzinę i krewnych i wyjechać do Polski, zanim cierpliwość Litwinów się skończy” mają charakter dyskryminacyjny i dyskryminują skarżącego oraz osoby polskiego pochodzenia ze względu na ich narodowość.

Wypowiedzi nacechowane mową nienawiści nie muszą mieć miejsca w społeczeństwie opartym na wartościach demokratycznych i poszanowaniu praw człowieka
| Fot. Marian Paluszkiewicz

Sąd Honorowy zapoznał się także z opinią eksperta Biura Inspektora Etyki Dziennikarskiej z dnia 10 kwietnia 2024 r., która została wydana w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez Prokuraturę Okręgową w Wilnie, w ramach którego badano, czy działania adwokata stanowiły przestępstwo przewidziane w art. 170 ust. 2 kodeksu karnego Republiki Litewskiej, w której nie analizowano jednak konkretnych gróźb i zniewag, a raczej zakres możliwości odpowiedzialności karnej na podstawie wcześniej wspomnianego artykułu kk. Sąd podkreślił, że sam fakt, że zachowanie adwokata nie stanowi przestępstwa, nie oznacza, że nie narusza on zasad etyki adwokackiej. Sąd podkreślił także, że adwokat nie dopełnił obowiązków wynikających ze

współpracy z Litewską Izbą Adwokacką, tj. nie stawiał się w wyznaczonym terminie i nie poinformował o tym, że nie jest w stanie tego zrobić z uzasadnionych przyczyn, co stanowi naruszenie obowiązku współpracy.

Sąd, po uwzględnieniu wszystkich okoliczności istotnych dla sprawy dyscyplinarnej, uznał, że cele postępowania dyscyplinarnego zostaną osiągnięte poprzez wymierzenie kary dyscyplinarnej nagany. Europejska Fundacja Praw Człowieka (EFHR) docenia decyzję Sądu Honorowego Litewskiej Izby Adwokackiej, który nałożył karę dyscyplinarną na adwokata A. Remeikisa za skandaliczne i dyskryminujące wypowiedzi wobec litewskiego Polaka, Pana Jarosława Wołkonowskiego. To istotny sygnał, że środowisko prawnicze w Republice Litewskiej nie będzie tolerować działań naruszających standardy etyczne oraz godność człowieka, nawet w odniesieniu do swoich członków.

Jednocześnie Fundacja chciałaby podkreślić, że podobne zachowania powinny spotykać się z bardziej surowymi konsekwencjami, aby skutecznie odstraszać przed ich powtarzaniem. Wypowiedzi nacechowane mową nienawiści nie mają miejsca w społeczeństwie opartym na wartościach demokratycznych i poszanowaniu praw człowieka. Decyzja Sądu Honorowego stanowi pierwszy krok w kierunku budowania świadomości, że żadne stanowisko ani przynależność do określonych grup zawodowych nie chronią przed odpowiedzialnością za takie działania.

EFHR będzie nadal monitorować podobne przypadki oraz angażować się w działania przeciwdziałające mowie nienawiści i dyskryminacji, aby wspierać budowanie otwartego, tolerancyjnego społeczeństwa na Litwie.

Czytaj więcej: [EFHR skutecznie walczy z mową nienawiści](#)

Inf. EFHR

Reklama na podst. ust. użytkownika.; Dzięki reklamie czytasz nas za darmo